

Kompletterande pedagogisk utbildning (KPU)

Verksamhetsberättelse för 2020/2021

Verksamhetsplan för 2022

Innehållsförteckning

Introduktion	3
Om kompletterande pedagogisk utbildning	3
Programråd	4
Nyckeltal	5
Nyckeltal för kompletterande pedagogisk utbildning 50 % studietakt	5
Nyckeltal för kompletterande pedagogisk utbildning 100 % studietakt	6
Nyckeltal för kompletterande pedagogisk utbildning förhöjd studietakt	7
Nyckeltal examina (exkl. KPU Forsk, oavsett studietakt)	7
Nyckeltal för kompletterande pedagogisk utbildning för forskarutbildade	8
Programrådets synpunkter på nyckeltal	9
Verksamhetsberättelse för programmet	10
Kurs- och programutvärderingar	10
Säkring av nationella examensmål	11
De sex perspektiven	12
Kommentarer på föregående års verksamhetsplan	13
Sammanfattande analys av programmet	14
Verksamhetsplan för programmet	15
Uppföljning	15
Kvalitetsarbete	16
Likvärdighet	16

Introduktion

Om kompletterande pedagogisk utbildning

Kompletterande pedagogisk utbildning (KPU) omfattar 90 hp studier – 60 hp inom utbildningsvetenskaplig kärna (UVK) och 30 hp verksamhetsförlagd utbildning (VFU). Tillsammans med ämnesstudier om 90 eller 120 hp i ett ingångsämne och ytterligare meriter gällande ytterligare ämnen leder den till en ämneslärarexamen.

Under många år erbjöds utbildningen med *50 % studietakt* i första hand för studerande med ett estetiskt ämne. Huvuddelen av de studerande var verksamma som lärare under studietiden. Hösten 2019 antogs de sista till denna utbildning.

Under åren 2015–2019 antogs också studerande till KPU med *förhöjd studietakt* – 90 hp under ett läsår vilket motsvara 150 % studietakt.

Från hösten 2020 erbjuds en *ny variant av KPU*. Denna består av sex kurser om vardera 15 hp och erbjuds som halv- eller heltidsstudier. Antalet ämnen som kan vara ingångsämnen till utbildningen har utökats med ytterligare ämnen där lärarbristen är stor och där det reguljära ämneslärarprogrammet inte lockar tillräckligt många studerande. I utbildningen samlas de studerande i vissa kurser i de fem ämneskluster som skapats utifrån de studerandes ingångsämne: estetiska ämnen (bild, musik, slöjd), NTM (naturvetenskapliga ämnen, teknik och matematik), språk (svenska, svenska som andraspråk, franska, spanska, tyska, finska och samiska), hem- och konsumentkunskap och specialidrott. Utöver dessa kan engelska och idrott vara andraämnena. Studerande på halvtidsutbildningen läser en kurs varje termin, heltidsstudenterna läser varje termin två kurser parallellt. Liksom tidigare ingår ett självständigt arbete om 15 hp. Ämnesdidaktik ingår i UVK-blocket.

KPU för forskarutbildade erbjuds inom ramen för ett särskilt regeringsuppdrag och utifrån en särskild förordning. Utbildningen ges med förhöjd studietakt (90 hp under 12 månader, inkl. sommaren) och de studerande erhåller ett utbildningsbidrag. Denna utbildning ska bland annat utbilda lärare i utpekade bristämnen, särskilt naturvetenskapliga ämnen, teknik och matematik. Den första omgången omfattade åren 2017–2020.

Från 2021 har Umeå universitet, Karlstads universitet samt Stockholms universitet tillsammans med Kungliga tekniska högskolan ett förnyat uppdrag att erbjuda KPU för forskarutbildade. I januari 2022 antas de första studenterna i de tre urvalsgrupperna NTM (exkl. biologi), biologi och språk (moderna språk, svenska som andraspråk, finska och samiska). Denna nya variant av utbildningen omfattar samma kurser som i KPU 50/100% förutom att det självständiga arbetet byts mot ett didaktiskt utvecklingsarbete. Eftersom programstart och studietakt är olika sker ingen samläsning.

Programråd

Mandatperioden för det nuvarande programrådet omfattar åren 2019–2021. Under hela tiden har två personer delat på ordförandeskapet. I rådet ingår sju lärarrepresentanter, en extern representant och två studerande. Under år 2021 har dessa ingått i programrådet:

lärarrepresentanter	institution (motsv)	fakultet
Catarina Rudälv, ordf.	matematik och matematisk statistik	teknat
Ingela Valfridsson, ordf.	språkstudier	hum
Eva Knekta (fr.o.m. april 21)	NMD	teknat
Elisabeth Raddock	idé- och samhällsstudier	hum
Elsa Reimerson	statsvetenskap	sam
Gunilla Näsström	pedagogik	sam
Jonatan Svanlund	ekonomisk historia	sam
Krister Ödmark (t.o.m. april 21)	NMD	teknat
extern representant		
Erik Pettersson	Midgårdsskolan	
studeranderepresentanter		
Henrik Brudsten (t.o.m. vt21)		
Adam Lundberg		
Ann-Terese Klippmark (fr.o.m. mars 21)		

Programrådet för ämneslärarprogrammet och KPU har under 2021 haft sex protokollförda möten och ytterligare ett är inplanerat till den 9 december. Ett av mötena – den 28 oktober – var ett heldagsmöte som genomfördes på campus. Under vårterminen var studentrepresentanterna mycket aktiva och bidrog på ett givande sätt i diskussionerna. Under höstterminen har VFU på annan ort försvårat medverkan. Den externa representanten har också haft svårt att hitta tid för att delta i programrådets möten.

Programordförandena har under året haft regelbundna träffar med kontaktpersoner för ämnen inkl. VFU där både dagsaktuella och strategiska frågor har diskuterats.

Programrådets och särskilt ordförandenas arbete har i hög grad påverkats av avsaknaden av en utbildningsledare under hösten 2021. Exempelvis har planering av den nya KPU-utbildningen för forskarutbildade varit oerhört tidskrävande. Till detta kommer all tid som ägnats åt fortsatt utveckling av den nya KPU vi startade ht2020.

Nyckeltal

I detta avsnitt samlas nyckeltal gällande antagning, genomströmning och examina för de varianter av KPU som erbjudits de senaste åren: 50 % studietakt (två varianter, se ovan), 100 %, förhöjd studietakt (150 %) och för forskarutbildade (125%).

Nyckeltal för kompletterande pedagogisk utbildning 50 % studietakt

Nyckeltal antagning

Kompletterande pedagogisk utbildning 50 %	Antagna hösten 2017	Antagna hösten 2018	Antagna hösten 2019		Antagna hösten 2020	Antagna hösten 2021
Antal nybörjarplatser (enl. planerings- tal) ¹	45	45	45		30	45
Antal förstahandssökande ²	66	73	35		60	45
Antal förstahandssökande per plats	1,5	1,6	0,8		2	1
Antal registrerade nybörjarstudenter ³	27	27	22		24	36

Nyckeltal genomströmning

Kompletterande pedagogisk utbildning 50 %	Antagna hösten 2017	Antagna hösten 2018	Antagna hösten 2019		Antagna hösten 2020	Antagna hösten 2021
Antal registrerade/ antal godkända studenter på första kursen ⁴	27/23	27/25	22/22		24/21	36/
Antal registrerade /antal godkända sista kurs termin 2	22/22	22/20	22/22		21/15	
Antal registrerade /antal godkända på första kurs termin 3	24/23	22/20	22/19		17/	
Antal registrerade /antal godkända på sista kurs termin 4	22/21	20/19	18/15			
Antal registrerade på första kurs termin 5/antal godkända på första kurs termin 5	23/20	21/20	22/20			
Antal registrerade /antal godkända på sista kurs termin 6	21/19	23/-				

Antalet registrerade studenter anger uppenbarligen alla studerande på de kurser som enligt programstrukturen skulle läsas av dem som antagits angivet år. Tillskottet av studerande utgörs då av omregistrerade eller sådana som återvänt efter studieuppehåll.

---

¹ Enligt Lärarhögskolans styrelsebeslut som fattas i april månad varje år.

² Enligt UHR statistik <https://statistik.uhr.se/>.

³ Enligt Ladok.

⁴ Enligt Ladok.

Nyckeltal för kompletterande pedagogisk utbildning 100 % studietakt

Nyckeltal antagning

Kompletterande pedagogisk utbildning 100%	Antagna hösten 2020	Antagna hösten 2021
Antal nybörjarplatser (enl. planeringstal) ⁵	50	65
Antal förstahandssökande ⁶	136	129
Antal förstahandssökande per plats	2,7	2
Antal registrerade nybörjarstudenter ⁷	45	64

Nyckeltal genomströmning

Kompletterande pedagogisk utbildning 100%	Antagna hösten 2020	Antagna hösten 2021
Antal registrerade / antal godkända studenter på första kursen ⁸	45/40	64/-
Antal registrerade /antal godkända studenter på sista kurs termin 2	44/36	-
Antal registrerade /antal godkända studenter på första kurs termin 3	40/-	

---

⁵ Enligt Lärarhögskolans styrelsebeslut som fattas i april månad varje år.

⁶ Enligt UHR statistik <https://statistik.uhr.se/>.

⁷ Enligt Ladok.

⁸ Enligt Ladok.

Nyckeltal för kompletterande pedagogisk utbildning förhöjd studietakt

Nyckeltal antagning

Kompletterande pedagogisk utbildning förhöjd studietakt	Antagna hösten 2015	Antagna hösten 2016	Antagna hösten 2017	Antagna hösten 2018	Antagna hösten 2019	Antagna hösten 2020
Antal nybörjarplatser (enl. planeringstal) ⁹	40	30	30	30	45	–
Antal förstahandssökande ¹⁰	46	109	117	162	209	
Antal förstahandssökande per plats	1,2	3,6	3,9	5,4	4,6	
Antal registrerade nybörjarstudenter ¹¹	25	35	27	34	37	

Nyckeltal genomströmning

Kompletterande pedagogisk utbildning förhöjd studietakt	Antagna hösten 2017	Antagna hösten 2018	Antagna hösten 2019	Antagna hösten 2020
Antal registrerade / antal godkända studenter på första kursen ¹²	28/27	32/32	35/34	–
Antal registrerade /antal godkända studenter på sista kurs termin 2	27/21	28/23	34/24	

Nyckeltal examina (exkl. KPU Forsk, oavsett studietakt)

Kompletterande pedagogisk utbildning	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Antal som tagit examen ¹³						
Kvinnor	19	20	31	28	31	24
Män	10	7	17	12	14	11
Totalt	28	27	48	40	45	35

---

⁹ Enligt Lärarhögskolans styrelsebeslut som fattas i april månad varje år.

¹⁰ Enligt UHR statistik <https://statistik.uhr.se/>.

¹¹ Enligt Ladok.

¹² Enligt Ladok.

¹³ Enligt Ladok Utdata, Sök Population.

Nyckeltal för kompletterande pedagogisk utbildning för forskarutbildade

Nyckeltal antagning

Kompletterande pedagogisk utbildning för forskarutbildade	Antagna våren 2017	Antagna våren 2018	Antagna våren 2019	Antagna våren 2020
Antal nybörjarplatser (enl. planeringstal) ¹⁴	22	15	15	15
Antal förstahandssökande ¹⁵	41	83	61	49
Antal förstahandssökande per plats	1,9	5,5	4,1	3,3
Antal registrerade nybörjarstudenter ¹⁶	19	16	16	18

Nyckeltal genomströmning

Kompletterande pedagogisk utbildning för forskarutbildade	Antagna våren 2017	Antagna våren 2018	Antagna våren 2019	Antagna våren 2020
Antal registrerade/Antal godkända nybörjarstudenter efter första kursen	19/18	16/12	16/16	18/18
Antal registrerade/Antal godkända studenter sista kursen termin 2	16/16	15/14	13/11	17/12

Nyckeltal examina

Kompletterande pedagogisk utbildning för forskarutbildade – antal som tagit examen ¹⁷	2017	2018	2019	2020	2021
Kvinnor	0	4	8	4	-
Män	0	3	5	2	-
Totalt	0	7	13	6	-

¹⁴ Enligt Lärarhögskolans styrelsebeslut som fattas i april månad varje år.

¹⁵ Enligt UHR statistik <https://statistik.uhr.se/>.

¹⁶ Enligt Ladok.

¹⁷ Enligt Ladok Utdata, Sök Population.

Programrådets synpunkter på nyckeltal

Nyckeltalen omfattar flera varianter av KPU. Vi väljer här att fokusera våra kommentarer på de varianter som erbjuds – den nya varianten av KPU 50/100% och KPU för forskarutbildade.

KPU på hel- och halvfart

Den nya varianten av KPU erbjuds på hel- och halvfart. Antalet sökande till halvfartsalternativet är lägre än till helfartsutbildningen och när planeringstalet höjdes inför ht 21 fylldes inte platserna (45 förstahandssökande till 45 platser och 36 registrerade). När det gäller helfartsutbildningen var intresset stort även när planeringstalet höjdes (120 förstahandssökande till 65 platser) och platserna fylldes.

Inför antagningen ht 22 bör planerings- och antagningstalen diskuteras. Som del av den generella översynen efter tre år bör utbudet av ämnen i de två varianterna diskuteras: ska alla ämnen erbjudas i två varianter? Ett antal av dem som registrerats på KPU100% kommer från vårt eget ämneslärarprogram. Varför de ändrar sina planer är också värt att undersöka. Nu under hösten 2021 kommer signaler från kursansvariga för de inledande kurserna om att genomströmningen nog blir lägre. Detta bör också följas upp. Vad är skälen till att studenterna har svårigheter att klara av sina studier?

Programrådet har inga synpunkter när det gäller antalet avlagda examina.

KPU för forskarutbildade

KPU för forskarutbildade styrs av en särskild förordning och antalet platser är begränsat. Studietakten är hög – 90 hp på 12 månader motsvarar ungefär 125 %. Antagning gjordes till vårterminerna 2017–2020. Det fanns många sökande och platserna (mellan 16 och 24) fylldes.

Med tanke på dessa studerandes studievana är genomströmningen förvånande låg. Antalet som avlagt examen är mycket lågt – endast 26 av 51 som påbörjat utbildningen har nått det målet. I de flesta fall återstår en kurs i ämnesdidaktik samt examensarbetet. Kansliet och programrådet har utifrån uppföljning på individnivå diskuterat möjliga lösningar med kursansvariga institutioner.

Verksamhetsberättelse för programmet

Kurs- och programutvärderingar

Programutvärdering KPU för forskarutbildade

Enkäten, som genomfördes i slutet av ht20, besvarades av 9 av 17 deltagande studenter via ett digitalt formulär i Cambro. Samtliga har ett ämne inom NMT-området (naturvetenskap, matematik och teknik) då antagning till utbildningen vid Umeå universitet endast gjordes i dessa ämnen i denna antagningsomgång.

Enkätens första frågor gällde UVK och här anser de flesta att förordningens teman har behandlats i tillräcklig omfattning. Områden som behöver förstärkas är konflikt-hantering, ledarskap och specialpedagogik. När det gäller inslagen av ämnesdidaktik och metodik anser övervägande del att det som behandlas är relevant men en tredjedel anser att omfattningen inte är tillräcklig. En kommentar är att ämnesdidaktiken bör kopplas till ämnet och inte till ett helt NMT-område.

Gällande VFU så finns kommentarer om att det är bra med en VFU-period som sträcker sig över en hel termin men att den första VFU-perioden (1,5 hp) är för kort. Ett konkret förslag är att lägga över tid från den andra till den första perioden. Ett annat önskemål som framkommer är en digital träff under VFU-perioden där man får utbyta erfarenheter.

I enkäten ställdes en fråga om de två parallella kurserna sista terminen: examensarbetet och VFU. Svaren lyfter fram fördelen med att kunna göra en datainsamling på VFU-skolan men också problemet med att hinna med båda kurserna samtidigt då studietakten på programmet är mer än heltid. Här uppmanas till tydlig information om att man ska studera även under sommaren. Man ser dock positivt på förslaget att byta ut examensarbetet mot ett utvecklingsarbete.

Programutvärdering KPU halvfart (äldre version)

Enkäten, som genomfördes i slutet av vt21, besvarades av 5 av 21 deltagande studenter på det avslutande examensarbetet (24 %). Flest svarande har Bild som sitt ämne.

Enkätsvaren gällande UVK visar på att flertalet inte anser att förordningens teman har behandlats i tillräcklig omfattning. Här nämns bl.a. behandlingen av temat konflikt-hantering som otillfredsställande. När det gäller ämnesdidaktik och metodik anser drygt hälften att innehållet är relevant men färre anser att inslagen är tillräckligt omfattande. Det framgår av kommentarerna att ämnesdidaktiken i huvudsak har behandlats i VFU-kursernas rapport. Någon kommenterar att uppgifter i kurserna utgått från att man arbetat i skolan tidigare, vilket inte stämmer för alla. Det hade därför varit bra om VFU kommit in tidigare i utbildningen.

När det gäller examinationsformer anser många att de varit ändamålsenliga men inte så varierade. Här nämns ett önskemål om fler muntliga presentationer. Kommentarer

finns om det avslutande examensarbetet där man i skrivuppgifter på tidigare kurser inte förberetts på det mer formella skrivandet som examensarbetet krävde.

På frågan om studentinflytande så anser flera att de inte kunnat påverka utbildningen och det har varit oklart vem man ska kontakta i olika frågor.

KPU ny variant från ht 2020

Den nya KPU-utbildningen erbjuds i fler ämnen än den tidigare halvfartsutbildningen som hade fokus på estetiska ämnen, men i färre ämnen än den utbildning som under några år erbjöds med förhöjd studietakt. Studenterna är nu i vissa kurser och delar av kurser organiserade i fem ämneskluster.

Vid planeringen av den nya KPU-utbildningen har de synpunkter som studenter framfört gällande innehåll och upplägg beaktats. För det första är VFU nu uppdelad på två kurser om vardera 15 hp och den första perioden kommer under den andra eller tredje terminen och för det andra ingår ämnesdidaktik med 7,5 hp och genomförs i ämneskluster. Det tidigare examensarbetet kommer för KPU för forskarutbildade att ersättas av ett didaktiskt utvecklingsarbete.

Den första kullen inom den nya varianten av KPU blir klara först i januari 2022 varför det ännu inte finns någon programutvärdering. De mer informella terminsutvärderingar som programrådet genomfört tyder dock på att innehåll och upplägg fungerar bra. Studenternas synpunkter har i högre grad gällt struktur för de olika kurssajterna i Canvas.

Säkring av nationella examensmål

För KPU finns ingen färdigställd examensmålsmatrix. Vid utvecklingen av kurserna inom den nya varianten från år 2020 har dock de examensmål som anknyter till UVK och VFU i hög grad beaktats.

Inför hösten 2021 reviderades kursplanen för 6KPO01 *Skolans uppdrag* och inför vt 2021 kursplanen för 6KPO00 *Undervisning och lärande* med tillägg av FSR som anknyter till dessa reviderade nationella examensmål:

- visa förmåga att kommunicera och reflektera kring frågor som rör identitet, sexualitet och relationer,
- visa förmåga att identifiera och i samverkan med andra tillgodose elevers behov av specialpedagogiska insatser, inbegripet specialpedagogiska insatser för elever med neuropsykiatriska svårigheter.

De sex perspektiven

Eftersom KPU är en utbildning som endast omfattar 90 hp beaktas vissa av de sex perspektiven endast i mindre omfattning.

Forskningsanknytning

Forskningsanknytning inom utbildningen manifesterar sig dels genom att huvuddelen av lärarna är vetenskapligt meriterade och i regel också aktiva forskare, dels genom att studenterna från första kursen skolas in i ett vetenskapligt arbetssätt som omfattar både läsning och skrivande. Rådet har sökt och erhållit medel för utveckling av skrivandet inom kurserna (se *Verksamhetsplan* nedan).

Internationalisering

Inom KPU finns inget särskilt organiserat internationellt utbyte, men de studerande har samma möjligheter att ansöka om utbytesstudier som andra lärarstuderande.

Eftersom KPU bygger på en grundutbildning från något lärosäte finns en rätt stor andel studerande som har gått i skolan och kanske även studerat i ett annat land. Att diskutera villkor för och genomförande av undervisning kan därför internt i studiegruppen lätt ges ett internationellt perspektiv.

I dessa grupper är utmaningen ofta att ge dem en utbildning som förbereder dem för verksamhet i den svenska skolan. Detta gäller både språk och kultur, t.ex. förhållandet mellan lärare och elever. I all kommunikation med studenterna har därför betonats att alla uppgifter, såväl muntliga som skriftliga, ska genomföras på svenska.

Jämställdhet

I den nya kursen *Undervisning och lärande* (6KP000) ingår jämställdhet och andra värdegrundsfrågor: ”Centrala värdegrundsfrågor, exempelvis inkludering på individ-, grupp- och organisationsnivå problematiseras och analyseras med hjälp av aktuella pedagogiska och specialpedagogiska teorier.” Jämställdhet berörs också i kursen *Skolans uppdrag* (6KP001) där ett av lärandemålen är att den studerande ska ”visa kunskap om och förståelse för betydelsen av att anlägga ett jämställdhets- och jämlikhetsperspektiv i rollen som lärare”.

Samverkan och arbetslivsanknytning

Den verksamhetsförlagda utbildningen är den viktigaste delen där studenterna ges möjlighet att samverka med samhället. Examensarbetet knyts också ofta till professionen på ett uppenbart sätt.

Hållbar utveckling

Detta är ett perspektiv som inte är så framträdande i denna utbildning – åtminstone inte i kursplanerna. Det nämns i ett av många lärandemål för *Skolans uppdrag* (6KP001):

visa förmåga att identifiera och självständigt resonera kring etiska och kulturella konflikter som kan uppstå i skolväsendet, och göra bedömningar utifrån styrdokument såväl som samhällsliga och etiska aspekter, med särskilt beaktande av demokratiska värderingar, de mänskliga rättigheterna och en hållbar utveckling.

Studentinflytande och studentcentrerat lärande

Det formella studentinflytandet är tydligast genom medverkan i programråd och andra beredande organ på institutions- och fakultetsnivå. Eftersom KPU är en distansutbildning är det svårt att få studenter att engagera sig på detta sätt.

Sedan starten av den nya KPU har programrådet bjudit in de studerande till både mer informella möten liksom till både muntlig och skriftlig utvärdering av de enskilda terminerna. Eftersom starten av den nya utbildningen sammanföll med pandemin har endast digitala möten kunnat genomföras där deltagandet varit lågt. Under hösten 2021 är det åter möjligt att genomföra träffar på campus och en kort träff är inplanerad med dem som går sin första termin.

I januari 2022 blir den första kullen klar med utbildningen och då genomförs en programutvärdering i samband med en avslutande träff som genomförs på campus.

Kursansvarig institution ansvarar för kursutvärderingar. Resultaten av dessa skickas i allmänhet till programrådet för kännedom. Synpunkter som framfördes under läsåret 20/21 har lett till smärre förändringar av kurserna inför läsåret 21/22.

I en distansutbildning utan fysiska träffar är det en särskild utmaning att tillämpa studentcentrerade lärandeformer.

Kommentarer på föregående års verksamhetsplan

I den förra verksamhetsberättelsen och -planen (då benämnd programanalys) använde vi tre rubriker för både den sammanfattande analysen och för förslagen till åtgärder och förändringar: *rekrytering och dimensionering*, *kvalitetsarbete* och *likvärdighet*. Här följer en kort sammanfattning av förslag/planer och utfall.

Rekrytering och dimensionering

Bland annat dessa planer som fanns med har klarats av under året:

- utred om examensarbetet kan ersättas av ett utvecklingsarbete inom KPU forsk
- kartlägg vilka kurser som är i behov av nya provtillfällen för att, om möjligt, öka antalet studenter som tar ut en ämneslärarexamen via någon av våra KPU-varianter

Detta har inte avslutats och i vissa fall inte heller påbörjats:

- utred vilka ämnen vi ska anta till, vilka ämnen som ska vara prioriterade och hur platserna ska fördelas procentuellt inför kommande treårsperiod
- utred om examensarbetet ska utgöra ett förkunskapskrav till programmet i stället för att som nu vara del av utbildningen; ändring av behörighetskravet kan genomföras tidigast till antagningen ht 23

- utveckla informationen på webben (För dig som är student, För presumtiva studenter, För dig som är antagen)
- analysera hela kedjan sökande – antagna – registrerade; gärna i ett nationellt perspektiv

Kvalitetsarbete

Båda dessa återstår:

- skapa en examensmålsmatris för ny KPU
- översyn av ämnesdidaktik inom ämnesstudier och förhållandet till det som ingår i programmet (gäller bara vissa ämnen)

Likvärdighet

Dessa punkter är avklarade

- se över den matris som används för granskning av meriter i ämnen (inför antagning till KPU, granskning av eventuellt andraämne, utökad behörighet)
- vidareutveckla en modell för internfakturering av ämnesdidaktik och medverkan i VFU

Och dessa är påbörjade:

- utarbeta riktlinjer för VFU-placering och VFU-handledare
- utarbeta riktlinjer för tillgodoräknande av yrkeserfarenhet som VFU

Sammanfattande analys av programmet

De studenter som påbörjade den nya varianten av KPU som startade ht2020 går under höstterminen 2021 de avslutande kurserna VFU2 och Examensarbete. Först därefter kan en programutvärdering som omfattar både studenters och lärares synpunkter genomföras.

Även de övriga kurserna i programmet har bara getts en eller två gånger tidigare. Genom nära kontakt med kursansvariga och studenter har inte minst genomförandet av kurserna som rena nätkurser och bruket av en helt ny lärplattform krävt ett omfattande utvecklingsarbete och även successiva förbättringar. Inför vårterminen 2022 har en ny kursplan för den första VFU-kursen tagits fram som är indelad i två poängsatta delar för att göra det möjligt att kräva förkunskaper från denna kurs för att få fortsätta med den andra VFU-kursen som för heltidsstudenterna kommer redan påföljande termin.

Eftersom den nya varianten av KPU för forskarutbildade, där studenterna har mycket större erfarenhet av studier och vetenskapligt arbete och kurserna dessutom läses med högre studietakt, ges först under år 2022 kan vi ännu inte säga något om dessa. Tidigare studenters önskemål om bland annat färre fysiska träffar, mer ämnesdidaktik och ersättning av examensarbetet med något annat har i alla fall hörsammats.

Verksamhetsplan för programmet

Verksamhetsplanen beskriver vilka kvalitetshöjande åtgärder programmet kommer att fokusera på under kommande år.

Eftersom det i skrivande stund inte är klart ifall Umeå universitet får ett uppdrag att utveckla och erbjuda en förkortad KPU från ht 2022 beaktas här bara reguljär KPU (som erbjuds som halv- eller heltidsstudier) samt KPU för forskarutbildade. Bortsett från att det inom KPU ingår ett självständigt arbete (*examensarbete med ämnesdidaktisk inriktning för ämneslärarexamen*) som i KPU Forsk ersätts av ett didaktiskt utvecklingsarbete är kurserna desamma. Om inte annat anges gäller planerna båda KPU-varianterna.

Uppföljning

Rekrytering och dimensionering (kansli)

Hösten 2021 utökades antalet platser på KPU 50 resp. 100% från 30 resp. 50 till 45 resp. 65. Till halvfartsutbildningen fanns inför ht 21 endast 45 förstahandssökande och 36 påbörjade utbildningen. Detta ger anledning till två åtgärder: För det första bör planeringstalen ses över. En stor andel av dem som går KPU50% hör till ämnesklustret estetiska ämnen och många av dem är verksamma i skolan. Kanske börjar marknaden bli mättad. Till helfartsutbildningen fanns 129 förstahandssökande och 64 påbörjade utbildningen. Beror skillnaden mellan antalet sökande och antalet registrerade på att många inte uppfyllde behörighetskraven, eller borde en mer offensiv antagningsstrategi.

- Aktivitet 1: översyn av planeringstalen för KPU hel- och halvfart
- Aktivitet 2: analys av antagningsstrategierna för helfartsvarianten – med så många sökande borde reservantagning kunna undvikas

Genomströmning och avhopsanalys (kansli)

Som noterats ovan finns frågor gällande genomströmningen – inte minst när det gäller KPU för forskarutbildade. Här finns anledning både till analys av studenternas studiegångar och framgång och till diskussioner av eventuella åtgärder.

- Aktivitet 1: följa genomströmning på individnivå; enklast görs nog detta genom att den excel-fil med studenter som skapats i samband med programstarten utökas med en kolumn för varje kurs i programmet som fylls i en gång per termin
- Aktivitet 2: kontakta studenter som inte registrerat sig på den kurs som finns i aktuell studieplan så snart det konstaterats att skälet inte är ett beviljat studieuppehåll eller anmält avbrott

Kvalitetsarbete

Matris över UVK-kurser (kansli)

Det finns nu tre uppsättningar av UVK-kurser i utbildningar vid Umeå universitet som leder till en ämneslärarexamen. Det saknas en beskrivning av hur dessa förhåller sig till förordningens teman och examensmålen. En sådan matris skulle vara ett gott hjälpmedel för tillgodoräkningen vid övergångar mellan utbildningar (t.ex. från ÄLP till KPU) och vid studievägledning.

- Aktivitet: utarbeta en matris över innehåll i UVK-kurser inom ÄLP och KPU

Examensmålsmatris (programråd)

Som förberedelse för beställning av kurserna i den nya KPU gjordes en översikt över vilka kurser i utbildningen som siktar mot vilket examensmål. Detta kan utgöra grunden för utarbetandet av en examensmålsmatris.

- Aktivitet: Utarbeta en examensmålsmatris för KPU.

Kontakter med handledare (programråd)

Detta är ett projekt för vilket programrådet sökt och erhållit medel ur satsningen på distansutbildning. Medlen ska användas för att skapa stödmaterial för handledare utanför Umu:s avtalsområde (webbsida, filmer, handbok etc.) och strukturer för kontakter med dessa handledare.

- Aktivitet: utse en arbetsgrupp som ansvarar för att genomföra projektet

Skrivande inom KPU (programråd)

Programrådet har också sökt och fått medel för skrivande inom KPU. Detta projekt har liknande mål som den större satsningen på språk och skrivande inom lärarutbildning. Institutionen för språkstudier är anslagsförvaltande institution och har även det övergripande ansvaret för den större skrivsatsningen.

- Aktivitet: diskutera mål, innehåll och genomförande med lärarlag i de inledande kurserna inom KPU. Detta görs antingen separat eller tillsammans med språkstudiers arbete.

Likvärdighet

Bedömning inom VFU (ÄLP och KPU) (programråd)

För VFU-kurserna finns inom ÄLP ramkursplaner, men vilka anvisningar studenterna får och vilka kravnivåer som finns varierar sannolikt. För KPU finns endast en kursplan för varje VFU-kurs, men målen med utbildningarna är desamma och problematiken med likvärdig bedömning finns även här eftersom många lärare från flera institutioner medverkar i kurserna.

- Aktivitet 1: Under vt22 anordnas en workshop som fokuserar dels på specifika uppdrag (så som de beskrivs i t.ex. en studieguide), dels på underlag för bedömning av lektionsbesök, t.ex. krav på lektionsplanering, bruk av observationsprotokoll samt genomförande av trepartssamtal.
- Aktivitet 2: Denna genomförs senare. Workshop kring bedömning av VFU-rapporter inom VFU3 inom ÄLP resp. VFU2 inom KPU. Här finns en gemensam studieguide och gemensamma betygskriterier. Genom t.ex. kollegial granskning av anonymiserade VFU-rapporter kan frågan om likvärdig bedömning diskuteras.